

University of Groningen

Family, health, and wellbeing: the lives of Chinese immigrants in the Netherlands

Cheung, Sie Long

DOI:
[10.33612/diss.208580741](https://doi.org/10.33612/diss.208580741)

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2022

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):
Cheung, S. L. (2022). *Family, health, and wellbeing: the lives of Chinese immigrants in the Netherlands*. [Thesis fully internal (DIV), University of Groningen]. University of Groningen.
<https://doi.org/10.33612/diss.208580741>

Copyright

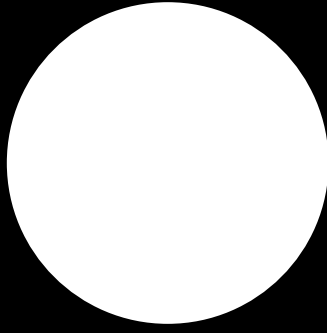
Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

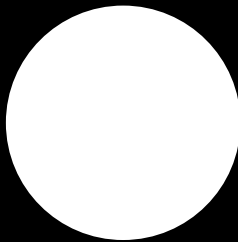
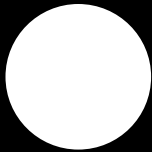
Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Appendices

SAMENVATTING

De Chinese migranten zijn de vijfde grootste niet-westerse migrantenpopulatie en is geschat een omvang van 110.000 personen te bevatten in Nederland. Dit proefschrift heeft als doel om inzichten te vergaren omtrent de gezondheid en relevante culturele aspecten onder de eerste en tweede generatie Chinese migranten.

De eerste Chinese migranten hebben zich meer dan 100 jaar geleden in Nederland gevestigd. Tussen 1970 en 2000 ging het vooral om de economische migranten uit Hong Kong en China, die zich voornamelijk in de horecasector vestigden. Gepaard met gezinsmigratie, zijn de tweede generatie Chinese migranten grotendeels een afstamming van deze migratiegolf van eerste generatie Chinese migranten.

In deel I van dit proefschrift staan het welzijn en de gezondheid van inheemse en migranten Chinese ouderen centraal. In hoofdstuk 2 zijn kwetsbaarheid (Frailty), kwaliteit van leven (QoL) en eenzaamheid onderling vergeleken tussen eerste generatie Chinese migranten ouderen in Nederland en ouderen in China. De bevindingen laten zien dat de ouderen in China meer kwetsbaar zijn dan de Chinese migranten ouderen in Nederland. Daarentegen, ervoeren de Chinese migranten ouderen in Nederland een lagere QoL en een hogere mate van eenzaamheid. Frailty, QoL en eenzaamheid waren onderling sterker met elkaar verbonden in de Chinese migranten ouderen in vergelijking met de ouderen in China. De bevindingen laten zien dat de Chinese migranten ouderen in Nederland meer sociale problemen ervaren dan de ouderen in China.

In hoofdstuk 3 is onderzocht of eenzaamheid bij Chinese ouderen in Nederland en ouderen in China met dezelfde schaal gemeten kan worden. Hiervoor was de Jong Gierveld eenzaamheidsschaal (DJGLS) onderzocht op cross-culturele equivalentie onder Chinese ouderen in China en in Nederland. Om deze onderzoeksvraag te beantwoorden zijn betrouwbaarheids-, multi-groep confirmatieve factor-, en item responsanalyse toegepast. De bevindingen hebben aangetoond dat de schaal toereikend eenzaamheid meet onder beide groepen.

Deel II van het proefschrift richt zich op de culturele aspecten van intergenerationele relaties onder eerste en tweede generatie Chinese migranten in Nederland. Specifiek, het Confuciaans concept *filial piety* (孝) was hierbij onderwerp van studie. Filial piety is van oorsprong een prominente deugd binnen de Chinese cultuur, waarin het kind onvoorwaardelijke toewijding en respect aan de ouders toont als wederkerigheid van de verkregen opvoeding en zorg. Dit uit zich in verschillende vormen, met name in respect, support en het zorgen voor de ouders door de kinderen. Aangezien het onduidelijk is hoe filial piety plaats vindt onder de Chinese migranten in Nederland, zijn zowel de eerste- als tweede generatie Chinese migranten onderzocht.

In hoofdstuk 4 is het verband tussen mentale gezondheid en filial piety discrepantie bestudeerd onder de oudere Chinese migranten. Mentale gezondheid werd gemeten met de Mental Health Continuum (MHC) schaal. Filial piety discrepantie is gedefinieerd als “het verschil tussen het gepercipieerde en verwachte filial piety”. De bevindingen lieten een verband zien tussen een hoger mentaal welzijn en hogere mate van percipieerde filial piety, gecorrigeerd voor de verwachting. Deze bevindingen impliceren dat de relaties met de kinderen, met name filial piety, relevant zijn voor het welzijn van de Chinese ouderen in Nederland.

De kwalitatieve studie in hoofdstuk 5 betrof de percepties van “zorgen voor je ouders” onder de tweede generatie Chinese migranten. Ondanks dat de jongere generatie grotendeels geen mantelzorgers waren, werd er gevonden dat het “zorgen voor je ouders” als een belangrijke verantwoordelijkheid wordt beschouwd. Zorg kwam in andere vormen voor dan in het conventionele begrip van “mantelzorg”. Binnen de context van migranten families, was taalbemiddeling (*language brokering*) een gemeenschappelijk gedeelde vorm van “zorg” onder de jonge tweede generatie Chinese migranten. Noties van zorg als wederkerigheid tussen ouder en kind indiceert dat *filial piety* normen de intentie en motivatie voor ouderlijke zorg benadrukt. Deze kwalitatieve studie impliceert dat ouderlijk zorg en filial piety belangrijk blijven onder de tweede generatie, en een gemeenschappelijk begrip zijn onder de tweede generatie Chinese migranten.

Om kwantitatieve inzichten in filial piety te verkrijgen, bevat hoofdstuk 6 de psychometrische validatie van een normatieve filial piety schaal onder de tweede generatie Chinese migranten. De schaal was gebaseerd op zes domeinen, en deze omvatte zorg, respect, bezorgdheid over het welzijn, blijdschap, gehoorzaamheid en financieel support. De schaal is van Engels naar Nederlands vertaald en afgenomen onder een aselechte steekproef van tweede generatie Chinese migranten. Betrouwbaarheidsanalyse, constructvaliditeit (confirmatieve factor- en item responsanalyse) demonstreerden dat de schaal voldoende filial piety meet. Criteriumvaliditeit liet zien dat een hogere filial piety score was geassocieerd met de kwaliteit van relatie met de ouders en hoeveelheid informele support. De bevindingen valideren dat de normatieve schaal afdoende het concept filial piety meet.

Hiermee heeft dit proefschrift wetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken rondom de Chinese migranten in Nederland verkend. Met name, de vergelijkende studies onder de Chinese inheemse- en migrantenouderen vullen een belangrijke wetenschappelijke leemte op gebied van migratie onderzoek. Hiermee is het belang van het erkennen van verschillen binnen etnische groepen benadrukt. Een belangrijke bevinding is dat de Chinese migranten voornamelijk op sociaal gebied problemen ervaren, zoals een hoge mate van eenzaamheid. In de intergenerationele relatie tussen ouder en kind speelt cultuur nog een rol, met name filial piety. Dit is zowel van belang voor het mentale welzijn van de eerste generatie Chinese ouderen als de betekenis en invulling voor de zorg van ouders onder de tweede generatie Chinese migranten.

總結

華僑是荷蘭第五大非西方移民人口，估計有 110,000 人定居荷蘭。本論文旨在探討第一代和第二代荷蘭華僑於健康和文化的相關方面的議題。

第一批的華僑在 100 多年前移居荷蘭。於 1970 年至 2000 年間，華僑移民活動主要是來自香港和中國大陸的經濟移民，他們大多數從事中餐飲業。再加上家庭移民，第二代華僑很大程度上是這一波第一代移民的後裔。本論文的第一部分將著重於比較土生土長的中國老年人和老年華僑的福祉和健康。

論文的第二節比較了荷蘭的第一代老年華僑和中國老年人的三項指標，包括虛弱、生活質量 (QoL) 和孤獨感。研究結果表示，中國的老年人比荷蘭的老年華僑更脆弱、更容易受到傷害。相反，荷蘭的老年華僑的生活質量較低，和感到較孤獨。與中國老年人相比，老年華僑的虛弱、生活質量和孤獨感三個項目有更強的相關性。研究指出，在荷蘭的老年華僑比在中國的老年人遇到更多社會問題。

第三節探討了運用相同的量表來衡量荷蘭老年華僑和中國老年人的孤獨感的可行性。為此，研究利用了 De Jong Gierveld 孤獨量表在中國和荷蘭的中國老年人之間進行了跨文化研究。為了完成這部分的研究，可靠性、多組驗證因素和項目回應分析法均加入到研究項目中。結果表示，該量表能夠充分衡量兩組老年人的孤獨感。

論文的第二部分著重於探討荷蘭第一和第二代華僑之間的代際 (即指代與代之間) 文化關係。具體來說，儒家思想中的「孝道」是探討的對象。孝道原本是中國文化中的一種突出的美德，在這種美德下，孩子對父母表現出無條件的奉獻和尊重，回報他們的養育之恩。這美德可以以不同的方式呈現，當中尤其是孩子對父母的尊重、支持和照料。由於關於定居荷蘭的華僑是如何實行孝道的資料並不清晰，因此進行了是次對第一代和第二代中國移民的研究。

第四節研究了中國老年華僑的孝道差異與心理健康之間的關係。心理健康評估是利用心理健康連續體 (MHC) 量表進行測量的。孝道差異是指「感受到的孝道與期望的孝道之間的差異」。研究結果顯示，在調整期望後，感受到較高的孝道與較佳的心理健康之間存在關聯性。這表明，荷蘭老年華僑與其孩子的關係，尤其是孝道，與他們的福祉息息相關。

第五節的定性研究探討第二代移民對「孩子照顧父母的觀念」的看法。儘管年輕一代在很大程度上不是照顧者，但應用到他們身上的「孩子照顧父母的觀念」仍然被視為一項重要責任。可是，照顧父母的方式與傳統意義上的「非正式照顧」不同。在移民家庭中，充當父母的翻譯員是年輕的第二代中國移民普遍呈現的照顧方式。由於

主張親子之間互惠關懷的概念，孝道的規範強調父母對孩子關懷的意圖和動機。是次定性研究表明，父母關懷和孝道在第二代中國移民中仍然很重要，並且是一個已有共識的觀念。

為了從定量角度了解孝道，第六節包含對中國第二代華僑的孝道規範量表的心理測量驗證。這量表基於六個領域，包括關懷、尊重、幸福感、愉快、服從和經濟支持。該量表被從英語翻譯成荷蘭語，並隨機分配給第二代華僑研究對象。結果指出，可信度分析和結構有效度（驗證因素和項目回應分析法）驗證了該量表能夠衡量孝道。是次定量研究表明，較高的孝道分數與擁有較高質量的父母關係和獲得較多的非正式支持有關。而且研究亦表明，規範量表能夠充分衡量孝道的概念。

總結而言，本論文探討了圍繞定居荷蘭的中國移民的科學和社會問題。特別是中國老年人和老年華僑的比較研究，填補了關於移民研究的科學空白。這強調了識別種族內部差異的重要性。一個重要的發現是，中國移民面對的問題主要是社會問題，例如感到十分孤獨。文化，尤其是孝道，在親子之間的代際關係中仍然發揮著作用。這對於第一代老年華僑的心理健康以及第二代華僑關於父母關懷的意義和實行都具有重要意義。

DANKWOORD

Dit dankwoord schrijf ik vanuit mijn nieuwe positie als postdoctoraal onderzoeker aan de Sciences Po in Parijs. Dit heb ik alleen kunnen bereiken met de steun van alle mensen om mij heen in de afgelopen jaren.

In 2017 hebben Cees, Hans en Karin mij de mogelijkheid gegeven om een promotieonderzoek te doen omtrent Chinese gemeenschap in China en Nederland. Als een tweede generatie Nederlandse met een Hongkongse migratieachtergrond, was het voor mij erg bijzonder om zo'n persoonlijk onderzoek te mogen uitvoeren. Vanaf dag 1 heb ik jullie vertrouwen hiervoor gekregen.

Mijn eerste promotor, prof. dr. Cees van der Schans, wil ik graag bedanken. Beste Cees, je stond open voor alles waar ik mee kwam aanzetten en hebt me vooral mijn eigen gang laten gaan op het lectoraat. Dit heeft uiteindelijk ook geleid tot samenwerkingen met collega's uit Hong Kong, China en de VS. Je dacht altijd enthousiast mee met nieuwe ideeën, en kon vanuit je ervaring goed inschatten welke ideeën zinvol waren. Bij de eindsprint had ik voornamelijk veel steun aan jouw jarenlange ervaring met promoveren. Ook wil ik copromotor dr. Hans Hobbelen bedanken. Beste Hans, bij jou kon ik ook terecht met van alles, en je stond ook altijd open voor een persoonlijk praatje. Tijdens de coronapandemie is dit is nog maar eens gebleken hoe belangrijk dit is. We hebben elkaar allemaal sinds maart 2020 nog alleen maar digitaal gesproken. Ondanks je drukke agenda heb je destijds gelijk een brief voor me geschreven, voor de hypotheekverstrekker. Hierbij bedank ik ook copromotor dr. Wim Krijnen. Beste Wim, zonder jou waren de overleggen een stuk stiller geweest. Je bent later pas officieel betrokken bij mijn promotietraject, maar je was er vanaf het begin al erg betrokken en geïnteresseerd en daarom zie ik jou ook als onderdeel van het team vanaf het begin. Naast de statistische inzichten die je me hebt bijgebracht, was het ook heel fijn je kritische blik erbij te hebben. Bedankt voor de zeer fijne samenwerking in de afgelopen jaren. Ik kan zeggen dat jullie als team een hele fijne omgeving creëerden waar, naast het professionele, ook ruimte is geweest voor veel persoonlijke inbreng. Deze basis is onmisbaar geweest voor het succesvol voltooien van mijn promotieonderzoek. Voordat ik aan mijn promotieonderzoek begon was ik nog nooit in Groningen geweest, en dankzij jullie heeft Groningen voor mij een speciale betekenis gekregen.

Leden van de leescommissie Prof. dr. Evelyn Finnema, Prof. dr. Tineke Fokkema, en Prof. dr. Anna Nieboer: hartelijk bedankt voor het beoordelen van dit proefschrift.

Prof. Ernest Chui, thank you for opportunity to collaborate with you. It led to my very first publication, as part of this dissertation. Moreover, as a second-generation immigrant with a Hong Kong background, it was especially meaningful to me to be able to work with you. As a result, you have introduced me to new opportunities, such as to work with Prof. Yuanyuan Fu. Thank you as well for the collaboration that we had, resulting in another chapter for this dissertation. I hope to be able to start research projects together with you in the future. Prof. Liu, thank you for your support from the Tianjin University of Traditional Chinese Medicine.

Dit proefschrift was er ook niet geweest zonder de medewerking van belangrijke personen en organisaties uit de Chinese gemeenschap. Dhr. Wong van Chun Pah Chinese ouderen vereniging, Ednie Cheung van stichting 't Zonnetje, en Dhr. Tang van de Chinese ouderen vereniging Utrecht, hartelijk bedankt voor jullie steun en bereidheid om mijn onderzoek binnen jullie

organisaties te promoten en het werven van respondenten. Zonder jullie hulp was dit onderzoek niet mogelijk geweest. Joyce Wong, bedankt voor al je input en het meedenken vanuit je ervaringen met je prachtige stichting Tien Yan. De 'Chinese Brug' heeft ook de werving van respondent gefaciliteerd en is ook alleen mogelijk geweest doordat zij het belang van dit onderzoek hebben benadrukt. Catherine Tsang en Kwok Hung Lau bedankt voor jullie inzet. Jullie werk en aanwezigheid is van maatschappelijk belang en onmisbaar voor de Chinese gemeenschap in Nederland. Alle deelnemers, bedankt voor jullie input en het vertrouwen in de onderzoeken. Ik hoop met dit proefschrift de Chinese gemeenschap in Nederland te kunnen helpen en bij kan dragen aan de emancipatie van deze groep.

Alle collega's van het lectoraat en coauteurs, ook bedankt voor jullie waardevolle input en inzichten. Secretariaat, en met name Ineke, bedankt voor jullie organisatietalent, o.a. het regelen van afspraken in drukke agenda's en de uitvoering van de survey via de post. Karin Sulmann, als teamleider van de opleiding Fysiotherapie; hartelijk dank voor de mogelijkheden die je me hebt aangeboden bij de opleiding Fysiotherapie en de summer school "Healthy Ageing".

Familie en vrienden: zonder het vertrouwen dat ik van jullie heb mogen krijgen had ik dit zelf ook niet kunnen realiseren. Linet, ik weet nog onze eerste ontmoeting. Je bood gelijk je logeerkamer aan, mocht ik een keer willen overnachten in Groningen. We hebben daarnaast vaak gespard met elkaar over onze onderzoeken. Het is erg fijn om jou als collega en vriendin te hebben. Xiaohong, thank you for all your support in the past years and during our time in China. Lisalotte, bedankt voor al je steun en je medeleven afgelopen jaren. Je hebt me kunnen geven wat ik nodig heb gehad. Jack Man, mijn broertje, bedankt voor al het vertrouwen dat je in mij hebt en de steun die je me hebt gegeven.

Bas, mijn allerliefste. Je hebt de afgelopen jaren tot aan ergernis toe over mijn onderzoek moeten aanhoren. Ik heb oneindig vaak om jouw meningen en inzichten gevraagd. En toch ben je er op alle momenten voor me geweest wanneer het nodig was. Jouw steun en je oneindige vertrouwen in mij is essentieel voor mijn capaciteiten. Ik kijk er naar uit om samen met jou de toekomst verder in te kleuren.

ABOUT THE AUTHOR

Sie Long Cheung was born on 16th of November in 1988 in Amsterdam, the Netherlands to a first-generation Chinese immigrant household from Hong Kong. After completing her high school at Oostvaarders College in Almere, she pursued a career in the arts and was admitted to Fine arts program at the University of Arts Utrecht (HKU). After two years she continued with a bachelor's degree in Life Sciences at the University of Applied Sciences Utrecht (2014). For the bachelor's degree she has done a biomedical research internship at the Center for Disease Control and Prevention (CDC) in Beijing, China (2013) and at Nutricia in Utrecht (2014).

After the experience abroad, she was appealed to a social perspective on health. She obtained a master's degree in health sciences with a specialization in International Public Health at the Vrije Universiteit Amsterdam (2017). For her master thesis she decided to investigate the Chinese community and "family care" in the Netherlands, which was inspired by her own experiences as an informal caregiver in a Chinese migrant family. In 2017 she was accepted for a PhD position to continue her research interests in the social perspectives and health within the Chinese community at the research group Healthy Ageing and Nursing at the Hanze University of Applied Sciences. During the PhD she has performed research within China as well as in the Netherlands.

Currently, she is a postdoctoral research fellow at the department of Sociology, Observatoire Sociologique du Changement (OSC), Sciences Po Paris. The project aims to investigate socio-economic inequalities within Europe as consequence of widowhood. Simultaneously she is working on continuing her own research line in the field of caregiving and Chinese immigrants.

RESEARCH INSTITUTE SHARE

This thesis is published within the **Research Institute SHARE** (Science in Healthy Ageing and healthcaRE) of the University Medical Center Groningen / University of Groningen. Further information regarding the institute and its research can be obtained from our internet site: <https://umcgresearch.org/w/share>

More recent theses can be found in the list below.

(supervisors are between brackets)

2022

Helmich MA

What's in a mood?; looking for dynamic predictors of individual improvement in depression
(*prof M Wichers, prof AJ Oldehinkel, dr E Snippe, dr LF Brinkmann*)

Kouwenhove L van

On the design of rocker profile shoes
(*dr JM Hijmans, prof GJ Verkerke, prof R Dekker*)

Niccodemi G

Skills, early-life environment and health in adulthood
(*prof RJM Alessie, prof V Angelini, dr GE Bijwaard*)

Wang J

Breast cancer screening in Europe and China; strategy evaluation and optimization
(*prof GH de Bock, prof W Lu, dr MJW Greuter*)

Zanden V van der

Studies on perioperative care for frail patients; focused on gynecology
(*prof BC van Munster, prof MJE Mourits, dr KM Paarlberg, dr WJ Meijer*)

Damsma-Bakker A

Speaking of what matters most; the spirituality and the spiritual needs of Dutch children with a chronic condition
(*prof PF Roodbol, dr R van Leeuwen*)

2021

Ontiri SK

Improving access to quality family planning services in Kenya by addressing contraceptive discontinuation
(*prof J Stekelenburg, dr R Biesma-Blanco, dr M Kabue*)

Acevedo Mesa MA

Beyond a symptom count: Addressing the difficulties of measuring Functional Somatic Symptoms
(*prof J Rosmalen, dr R Tendeiro-Monden, dr JN Tendeiro, dr AM Roest*)

Flikweert ER

Proximal femoral fractures: influence of multidisciplinary care
(*prof RL Diercks, dr M Stevens, dr KW Wendt, dr GJ Izaks*)

Hulshof TA

Quantitative appraisal of trial methods in reviews: an investigation of antipsychotic drug effects in dementia
(*prof SU Zuidema, dr HJ Luijendijk*)

Broekstra R

Values of trust and participation in scientific data repositories
(*prof RP Stolk, prof S Otten, dr ELM Maeckelberghe, dr JL Aris-Meijer*)

Du Y

CT lung cancer screening in China; the necessity to optimize target population
(*prof GH de Bock, prof M Oudkerk, dr GA Sidorenkov*)

Gol JM

Betwixt and between; medical care for functional somatic symptoms
(*prof JGM Rosmalen, prof ROB Gans, prof RC Oude Voshaar*)

Tegegne BS

The heart of the matter; discovery of new genetic loci for heart rate variability and its relationship with blood pressure and mortality
(*prof H Snieder, dr H Riese, dr IM Nolte*)

Vries AM de

Regaining control during dialysis
(*prof AV Ranchor, prof GJ Navis, dr MJ Schroevers, dr R Westerhuis*)

Berg KS van der

Determinants of adverse health outcomes in late-life depression; the role of vitamine D and frailty
(*prof RC Oude Voshaar, dr RM Marijnissen, dr JM Hegeman*)

For earlier theses visit our website.